

ikke have fulgt de Anvisninger i Kommissionens Betænkning, men de have ikke godt kunnet gøre det. Sagen er, at saa længe Betænkningen og Betænkningens Anvisning ikke er bleven gennemdrøftet, er det noget vanskeligt for Finansudvalget at tage Hensyn dertil, og før det sker, kan jeg ikke tænke mig, at det lader sig gøre. Jeg ønskede blot at gøre disse Par Bemærkninger. Til den sidste Del af det ærede Medlems Foredrag kan jeg fuldt ud slutte mig. Jeg ser med stor Bekymring, at man skulde komme ind paa Museumsanlæg, hvor man skulde sprede den Smule Kunst, den Smule Mindesmærker, vi have her i Landet, saa den ikke kommer til at gøre Gavn for noget som helst Menneske. Det, som jeg ønsker at tale om, er imidlertid ikke disse Spørgsmaal. Det er en Sag, der i Dag er bleven omtalt af det ærede Medlem for Hølbæk (Fogtmann), og som jeg maa dvæle en lille Smule ved, da jeg personlig er impliceret i den. Det har vist sig og ikke mindst ved det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Vemming (H. Holm), at der her i Landet er en næsten bundløs Uvidenhed om, hvad der angaar university extension-Bevægelsen. De Bemærkninger, der ere faldne fra det ærede Medlem for Vemming, ere af den Natur, at de vise, at det ærede Medlem slet ikke har noget som helst Kendskab til denne Bevægelse og heller ikke noget Kendskab til de Bestræbelser, der ere gjorte for at føre Bevægelsen ud her i Landet. Jeg skal med et Par Ord skildre den engelske Bevægelse. Den udvidede Universitetsbevægelse hviler paa tre Principper. Det første er dette, at der skal ikke være noget Mellemlid mellem Videnskaben og Folket. Nutidens Videnskabsmænd sætte i Virkeligheden en Ære i at gennemtænke deres Stof og Ideer saaledes, at de kunne forstaaes af andre. Det er noget i Modsætning til tidligere, da man mente, at et Skrift ikke var et videnskabeligt Skrift, medmindre det var i en Form og skrevet saaledes, at det blev fremmed for Lægmænd. Det, som er den almindelige videnskabelige Opfattelse nu for Tiden, er det, som man i England har ført lidt videre. Man har ment, at Nutidens Videnskabsmænd ogsaa bør kunne tale saaledes, at Folk kunne forstaa dem. Der behøves ikke længere i vore Dage som i den hegeliske Tid en hel Række Mellemlid mellem Universitetet og Befolkningen. Det andet Princip, paa hvilket Bevægelsen hviler, er det, at det ikke kan nytte at fylde Lægmands Hjerne fra Uge til Uge med mange forskellige Foredrag, der behandle uens-

artede Emner og give Tilhørerne en brudstykkeagtig Opfattelse af de enkelte Emner. Man forvirrer dem kun, hvis man kommer med en Række Tanker, der ikke kunne forbindes med hinanden. Tilhørerne modnes ikke derved; de høste maaske en lille Smule Kundskab, men der kommer ikke Modenhed frem paa den Maade, man udretter intet. Derfor er man gaaet over til Foredragsrækker. Man tager en Række paa 6—12 Foredrag, der behandle det samme Emne, og man gennemgaar det aldeles grundig, og samtidig bliver en trykt Katekismus, eller hvad man nu vil kalde det, uddelt til Tilhørerne. Tilhørerne kunne, naar Timen er endt, stille Spørgsmaal til Foredragsholderen og faa de Oplysninger, de ønske, og hvis de ville det, kunne de skrive en lille Afhandling ved Hjælp af den Litteratur, man anviser dem. Det tredje Princip, paa hvilken extension-Bevægelsen hviler, er dette, at Befolkningen ikke skal være nødt til at forlade Hus og Hjem og det daglige Arbejde for at komme i Besiddelse af gode, solide Kundskaber. Med andre Ord, der skal ogsaa udbredes Kundskaber til den Del af Befolkningen, der ikke har Raad til at fjerne sig fra Hjemmet et halvt eller et helt Aar for at leve paa en Højskole, Landbrugsskole, eller hvad man nu vil. Ogsaa denne Del af Befolkningen skal tages med ind under de Oplysningsbestræbelser, der gøre sig gældende i det moderne Samfund. I Kraft af disse tre Principper er det, at en hel Del yngre Videnskabsmænd og nogle ældre, knyttede mere eller mindre til engelske Universiteter, have fremkaldt denne Bevægelse, der har bredt sig over den allerstørste Del af den civiliserede Verden. Vi have længe herhjemme ønsket at overføre denne Bevægelse til Danmark. Det er nu en halv Snes Aar siden, at jeg i ethvert Tilfælde begyndte at foretage Undersøgelser for at finde et Grundlag, paa hvilket Bevægelsen kunde føres frem her hjemme, og jeg blev da hurtigt klar over, at Bevægelsen maa vokse op fra selve Folket. Jeg har holdt mine Kolleger tilbage Aar efter Aar fra at gribe ind og fremskynde Sagen, til jeg var sikker paa, at der i Befolkningen var Modtagelighed for den. Jeg prøvede mig frem paa forskellige Steder i Sjælland, jeg har skrevet Artikler i „Berlingske Tidende“, „Politiken“, vore Tidsskrifter og andre Steder derom; jeg har talt med Befolkningen, holdt Foredrag for den, og først da jeg syntes, at Jordbunden var saaledes, at der i Virkeligheden var et